

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

В умовах динамічного розвитку економіки та зростаючої конкуренції ефективність управлінських рішень стає визначальним фактором успіху організації. Сучасні виклики, такі як глобалізація, діджиталізація, військовий стан та постійні зміни у бізнес-середовищі, зумовлюють необхідність глибокого дослідження процесів прийняття управлінських рішень. Вторинний аналіз теоретико-методологічних засад дозволив нам скласти наступні рекомендації щодо вдосконалення процесу прийняття управлінських рішень в організаціях різних типів. Управлінське рішення є складним багатоаспектним явищем, що потребує системного підходу [1, с. 366]. Управлінське рішення розглядається як продукт управлінської праці, процес вибору альтернативи та інструмент впливу керуючої системи на керовану. Сутнісна характеристика управлінського рішення розкривається через економічну, організаційну, соціальну, правову та технологічну природу [2, с. 251]. Системний підхід до процесу прийняття управлінських рішень передбачає врахування взаємозв'язку між різними елементами організації та впливу зовнішнього середовища.

Методологія прийняття управлінських рішень включає різноманітні підходи та методи. Методологічні підходи до аналізу процесу прийняття управлінських рішень включають системний, процесний, ситуаційний, кількісний підходи [1, с. 365]. Методи прийняття управлінських рішень класифікуються на неформальні (евристичні), колективні та кількісні. Вибір конкретних методів залежить від характеру рішення, доступності інформації, ресурсних обмежень та вимог до результатів.

Ефективність управлінських рішень визначається комплексом критеріїв. Ефективність управлінського рішення визначається ступенем досягнення поставлених цілей. Критерії ефективності включають економічні, соціальні, екологічні та технологічні показники. Оцінка ефективності передбачає аналіз результатів реалізації рішення та їх відповідність очікуваним наслідкам [3, с. 65]. Процес прийняття управлінських рішень є поетапним та ітеративним. Процес прийняття управлінських рішень включає наступні етапи: діагностика проблеми, формулювання обмежень та критеріїв, визначення альтернатив, оцінка альтернатив, вибір альтернативи, реалізація рішення, зворотний зв'язок. Кожен етап має свої особливості та потребує застосування

відповідних методів та інструментів. Зворотний зв'язок забезпечує можливість коригування рішення на основі аналізу результатів його реалізації.

Вдосконалення процесу прийняття управлінських рішень є важливим завданням для сучасних організацій. Сучасні виклики вимагають постійного вдосконалення механізмів прийняття управлінських рішень. Напрями вдосконалення включають: підвищення якості інформаційного забезпечення, впровадження сучасних технологій, розвиток компетенцій управлінського персоналу, вдосконалення контролю. Реалізація цих напрямів сприятиме підвищенню ефективності управління та конкурентоспроможності організації. Приведене підтверджує, що управлінське рішення є складним багатоаспектним явищем, ефективність якого залежить від багатьох факторів. Системний підхід, використання різноманітних методологічних підходів та методів, комплексна оцінка результатів, а також постійне вдосконалення процесу прийняття рішень є ключовими умовами успішної діяльності сучасних організацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Батюк Б. Б. Інноваційні управлінські рішення в умовах сучасних викликів / Б.Б. Батюк // Наукові інновації та передові технології. – 2024. – № 2 (30). – С. 364-373.
2. Бондарчук Н. В. Колективні методи прийняття управлінських рішень, як інструмент підвищення ефективності управління / Н.В. Бондарчук // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2021. – Вип. 17. Т. 2. – С. 251-259.
3. Бутко М. П. Теорія прийняття рішень : підручник / за ред. І.М. Бутко, В.П. Машенко. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 236 с.